

Norminio vidaus teisės akto pavadinimas	Finansinių instrumentų ir kitų tarifų stabilumą įtvirtinančių priemonių taikymo gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams kainodaroje gairės
Proceso pavadinimas	Gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams nustatymas
Proceso savininkas (padalinys)	Dujų didmeninės prekybos departamentas
Tvirtinančioji įmonė	UAB „Ignitis“
Tvirtinančio asmens pareigybė/ organas	Generalinis direktorius
Įsigaliojimo data	Paskelbimo data

FINANSINIŲ INSTRUMENTŲ IR KITŲ TARIFŲ STABILUMĄ ĮTVIRTINANČIŲ PRIEMONIŲ TAIKymo GAMTINIŲ DUJŲ TARIFŲ BUITINIAMS VARTOTOJAMS KAINODAROJE GAIRĖS

1. TIKSLAS IR TAIKymo APIMTIS

1.1. Finansinių instrumentų ir kitų tarifų stabilumą įtvirtinančių priemonių taikymo gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams kainodaroje gairės (toliau – Gairės) skirtos UAB „Ignitis“ (toliau – Bendrovė) priimti išankstinius trumpalaikius ir ilgalaikius sprendimus, kurie leistų išlaikyti stabilesnius gamtinių dujų (toliau – dujos) tarifus buitiniams vartotojams.

1.2. Gairės taikomos siekiant priimti išankstinius trumpalaikius ir ilgalaikius sprendimus ir kitas galimas priemones, padedančias valdyti gamtinių dujų įsigijimo kainų rizikas, derinant gamtinių dujų rinkos finansines priemones, fiksuojant gamtinių dujų kainas sutartyse su dujų tiekėjais.

1.3. Bendrovė šiose Gairėse nustatyta tvarka naudoja gamtinių dujų rinkos finansines ir kitas priemones, kurios jau yra arba bus ateityje įskaičiuojamos į gamtinių dujų įmonių aptarnaujamų buitinių vartotojų tarifus. Gairėse klasifikuojami ir detalizuojami sandoriai, numatomos sandorių kompetencijos ribos, Bendrovės patirtos sąnaudos, nauda vartotojams dėl naudojimosi gamtinių dujų rinkos finansinėmis priemonėmis.

1.4. Gairių taikymo tikslas – padėti valdyti dujų tiekimo ir dujų įsigijimo kainų rizikas, susijusias su buitinių vartotojų tarifais.

1.5. Gairės numato Bendrovės atsakomybių ribas, veiksmus ir procesus, derinant rinkos finansines ir kitas priemones su Valstybine kainų ir energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba). Vadovaujantis šiomis gairėmis sudaryti sandoriai yra įvertinami pagal UAB „Ignitis“ gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams nustatymo metodiką (Toliau – Metodika) nustatant dujų tarifus buitiniams vartotojams.

1.6. Vidaus teisės aktas skirtas Privačių klientų, Didmeninės prekybos ir Finansų ir veiklos palaikymo tarnyboms.

2. SAŲOKOS

2.1. **Gamtinių dujų įsigijimo (produkto) kaina** – tai gamtinių dujų pirkimo kaina, kurią dujų tiekimo įmonė sumoka už gamtines dujas pagal galiojančiose gamtinių dujų pirkimo-pardavimo ir (ar) transportavimo sutartyse nustatytas tiekimo formules ar konkrečias kainas, įskaitant suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) pakartotinio dujinimo, technologinių netekčių ir transportavimo iki mažos apimties SGD pakartotinio dujinimo įrenginio sąnaudas.

2.2. **Gamtinių dujų rinkos finansinė priemonė** – finansinė priemonė, nurodyta Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 5, 6, 7 punktuose, jeigu ta priemonė susijusi su gamtinėmis dujomis.

2.3. **Metodika** - UAB „Ignitis“ gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams nustatymo metodika, pagal kurią yra nustatomi gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams.

2.4. **Finansinių instrumentų ir kitų tarifų stabilumą įtvirtinančių priemonių taikymo sandoriai** – dujų tiekimo įmonės sudaromi sandoriai, sutartys, kurie įtakoja buitiniams vartotojams tiekiamų gamtinių dujų kainas bei pagal Metodiką nustatomo tarifo lygį.

2.5. **Sandoris** - finansinių instrumentų ir kitų tarifų stabilumą įtvirtinančių priemonių taikymo sandoris, kuriuo siekiama fiksuoti gamtinių dujų įsigijimo kainas ateityje arba sumažinti dujų pirkimo sąnaudas pasitelkus finansinius ir kitus instrumentus.

2.6. **Tarifas** – prognozuojamų gamtinių dujų (produkto), įskaitant SGD pakartotinio dujinimo ir transportavimo iki mažos apimties SGD pakartotinio dujinimo įrenginio sąnaudas, konkrečių perdavimo, skirstymo, laikymo, tiekimo, tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainų bei skirtumo tarp ankstesnio tarifų galiojimo laikotarpio prognozuotų ir faktinių gamtinių dujų (produkto) kainų suma, taikoma buitiniams vartotojams.

2.7. **Vartotojas** – fizinis asmuo (įskaitant gyvenamųjų namų bendrijas), perkantis gamtines dujas asmeninėms, šeimos ar namų ūkio reikmėms, nesusijusioms su ūkine komercine ar profesine veikla.

2.8. Kitos Gairėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymas ir kiti Lietuvos Respublikos gamtinių dujų sektorių reglamentuojantys teisės aktai.

3. BENDROJI DALIS

3.1. Finansinių instrumentų ir kitų tarifų stabilumą įtvirtinančių priemonių taikymo gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams kainodaroje gairės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu, Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos patvirtinta Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodika.

3.2. Sudarant finansinių instrumentų ir kitų tarifų stabilumą įtvirtinančių priemonių sandorius įvertinama, kad dujų tarifų buitiniams vartotojams skaičiavimai atliekami naudojant energijos vienetus (MWh), o taikomi tarifus perskaičiuojant į dujų tūrio matavimo vienetus (m³).

4 SANDORIŲ DERINIMAS SU TARYBA

4.1 Sandoriai iš anksto nederinant su Taryba gali būti sudaromi ne didesne apimtimi nei 50 procentų per tarifų galiojimo laikotarpį buitiniams vartotojams reikalingą dujų kiekį, vertinant praėjusių metų atitinkamo periodo faktiškai suvartotą dujų kiekį. Jeigu Bendrovės vertinimu yra galimybė užfiksuoti prognozuojamą gamtinių dujų įsigijimo kainą, įskaitant tiesiogines faktines dėl sandorio patiriamas sąnaudas, buitiniams vartotojams ne aukštesniame lygyje, nei Tarybos patvirtintas gamtinių dujų tarifas, kai priemonė taikoma galiojančiam (esamam) kainų periodui arba sekančiam periodui, jeigu šio periodo kainos jau yra patvirtintos Tarybos. Sandoriai sudaromi žingsnis po žingsnio, nuosekliai didinant fiksuotos dujų įsigijimo kainos dalį iki ne daugiau kaip 50 procentų:

4.1.1 esant galimybei fiksuoti gamtinių dujų įsigijimo kainą iki 10 % žemesniame lygyje, nei nustatyta dujų įsigijimo kaina, naudojant Gairėse numatytas priemones, sudaromi sandoriai ne didesnei nei 10% per tarifų galiojimo laikotarpį planuojamo suvartoti dujų kiekio apimčiai;

4.1.2 esant galimybei fiksuoti gamtinių dujų įsigijimo kainą iki 20% žemesniame lygyje, nei nustatyta dujų įsigijimo kaina, naudojant Gairėse numatytas priemones, sudaromi sandoriai ne didesnei nei 30% per tarifų galiojimo laikotarpį planuojamo suvartoti dujų kiekio apimčiai;

4.1.3 esant galimybei fiksuoti gamtinių dujų įsigijimo kainą iki 30% ir žemesniame lygyje, nei nustatyta dujų įsigijimo kaina, naudojant Gairėse numatytas priemones, sudaromi sandoriai iki 50% per tarifų galiojimo laikotarpį planuojamo suvartoti dujų kiekio apimčiai.

4.2 Jeigu sandoriai sudaromi naudojantis dujų saugyklomis, įvertinus technines galimybes jas panaudoti, tai skaičiuojant dujų įsigijimo kainą papildomai vertinamos dujų transportavimo, saugojimo ir saugomam dujų kiekiui patiriamos faktinės palūkanų sąnaudos. Sandoriams,

- sudarytiems naudojantis dujų saugyklomis, taikomi Gairių 4.1.1 – 4.1.3 punktuose numatyti reikalavimai.
- 4.3 Bendrovės sandoriai, susiję su gamtinių dujų įsigijimo (produkto) kainų fiksavimu ilgesniam nei tarifų galiojimo periodas, iš anksto derinami su Taryba. Priklausomai nuo sandorių apimties ir jų įtakos Bendrovės perkamų gamtinių dujų įsigijimo kainai sandoriai su Taryba derinami iki sandoris bus sudarytas ar jau sudarius sandorį. Sandoriai iš anksto derinami su Taryba, jeigu:
 - 4.3.1 sudaromų sandorių apimtis viršija 4.1 punkte numatytą 50 procentų;
 - 4.3.2 sandorių trukmė viršija patvirtintų tarifų galiojimo laikotarpį;
 - 4.3.3 nesant galimybės sudaryti sandorius žemesne kaina, nei patvirtinta tarife;
 - 4.3.4 sandoris nėra standartinis ir neminimas šiose Gairėse.
 - 4.4 Informacija apie Bendrovės sudarytus sandorius Tarybai teikiama du kartus per metus iki balandžio 1 ir spalio 1 dienos, laisva forma, kuri įvertina Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos 47 punkto nuostatas.
 - 4.5 Bendrovės sudarytų sandorių nauda, patiriamos sąnaudos vertinamos Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos nustatyta tvarka.
 - 4.6 Vadovaujantis šiomis Gairėmis Bendrovės sudarytas ir su Taryba suderintas sandoris savo esme ir apimtimi tampa tarifų, taikomų buitiniams vartotojams, dalimi.

5 SANDORIŲ SĄNAUDŲ VERTINIMAS

- 5.1 Bendrovės tiekimo veiklos vartotojams sąnaudos skaičiuojamos pagal Metodiką. Faktinės sąnaudos sudarant Gairėse numatytus sandorius:
 - 5.1.1 sandorio finansavimo sąnaudos;
 - 5.1.2 užtikrinimo priemonių sąnaudos (palūkanų sąnaudos, susidariusios dėl pervestų depozitų pinigais, suteiktų garantijų sąnaudos ir kt.);
 - 5.1.3 DU ir susijusios sąnaudos;
 - 5.1.4 mokesčiai (prekybos mokesčiai, brokerio paslaugos, EMIR duomenų teikimo mokesčiai ir kt.);
 - 5.1.5 kitos pagrįstos su sandoriais susijusios sąnaudos.
- 5.2 Gamtinių dujų įsigijimo kaina skaičiuojama kiekvienam mėnesiui pagal galiojančiose pirkimo – pardavimo sutartyse nustatytas kainas ir (ar) kainas pagal sutartis ir (ar) dujų biržoje įsigyjamų gamtinių dujų kiekių proporcijas, įskaitant SGD pakartotinio dujinimo ir transportavimo iki mažos apimties SGD pakartotinio dujinimo įrenginio sąnaudas bei Gairėse numatytų, buitiniams vartotojams skirtų, priemonių įtaką. Skaičiuojant faktinę gamtinių dujų įsigijimo kainą, įvertinami nupirktų gamtinių dujų, kurios buvo parduotos atitinkamą mėnesį, kiekiai ir sąnaudos, įskaitant finansinės išvestinės priemonės, skirtos buitiniams vartotojams, taikymo rezultata, jeigu tokia priemonė buvo taikoma buitiniams vartotojams. Finansinės išvestinės priemonės (-ių), skirtos(-ų) buitiniams vartotojams, taikymo rezultatas, padalintas iš atitinkamu periodu buitiniams vartotojams parduoto gamtinių dujų kiekio, pridedamas prie faktinės gamtinių dujų įsigijimo kainos.
- 5.3 Finansinių instrumentų ir kitų tarifų stabilumą įtvirtinančių priemonių sandoriai sudaromi dėl visų buitinių vartotojų grupių, jų suvartojamų dujų kiekių apimtimi ir terminais, neišskiriant nei vienos buitinių vartotojų grupės.
- 5.4 Vadovaujantis Gairių, Metodikos ir (ar) sudarytų sandorių sąlygų pagrindu yra skaičiuojamas prognozuojamos dujų įsigijimo (produkto) kainos svertinis vidurkis.

6 BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 6.1 Gairės yra tvirtinamos ir keičiamos Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu.
- 6.2 Gairės derinamos su Valstybine energetikos reguliavimo taryba ir įsigalioja nuo jų suderinimo su Taryba dienos.

PAGRINDINIAI SISTEMINIO DOKUMENTO METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	UAB „Ignitis“
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Finansinių instrumentų ir kitų tarifų stabilumą įtvirtinančių priemonių taikymo gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams kainodaroje gairės
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-11-10 Nr.2882
Pasirašymo ar tvirtinimo paskirties parašą (-us) sukūrusio (-ių) asmens (-ų) vardas (-ai), pavardė (-ės) ir pareigos	Generalinis direktorius Artūras Bortkevičius
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Informacija apie dokumento ir sisteminio parašo tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą klaidų nenustatyta 2022-11-11

Nuorašas tikras

Pareigos: Veiklos ir procesų valdymo vadovas

Vardas pavardė: Ilona Degulienė

Data: 2022-11-11